

Memòria del Parc Natural dels Ports 2022

Memòria del
Parc Natural
dels Ports
2022

Objectiu

Donar a conèixer la gestió efectuada durant el 2022 al Parc Natural dels Ports, destacar les accions estratègiques i les fites més rellevants en cada un dels àmbits i línies de treball.

Crèdits

Recull de dades, síntesi, redacció

Òrgan gestor del Parc Natural dels Ports

Fotografies sense autor

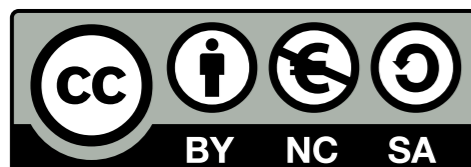
Parc Natural dels Ports

Portada

Gat salvatge (*Felis silvestris*) / davemhuntphoto - stock.adobe.com | 64643923

Maquetació

Oriol Amat Comunicació

Roquetes, octubre de 2023

Parc Natural dels Ports

Tel. 977 50 40 12 | pndelsports@gencat.cat

parcsnaturals.gencat.cat/elsports

Continguts

Dades generals	6
2022, aconseguim la certificació CETS	9
Administració i gestió econòmica	10
Infraestructures i manteniment	14
Protecció i estudi de la biodiversitat	20
Gestió d'hàbitats	25
Ús públic	26
Educació ambiental	32
Voluntariat ambiental	35
Centre de documentació	37
Comunicació i difusió	39

Dades generals

Declaració

Decret 160/2001, de 12 de juny, de declaració del Parc Natural dels Ports i de la Reserva Natural Parcial de les Fagedes dels Ports.

Comarques i municipis

Baix Ebre 16.072,90 ha

- Alfara de Carles 6.058,10 ha
- Paüls 2.382,80 ha
- Roquetes 5.582,70 ha (187,33 dins la RNP de les Fagedes)
- Tortosa 2.049,30 ha (73,01 dins la RNP de les Fagedes)

Montsià 10.015,70 ha

- Mas de Barberans 3.589,80 ha (22,46 dins la RNP de les Fagedes)
- La Sénia 6.425,90 ha (584,09 dins la RNP de les Fagedes)

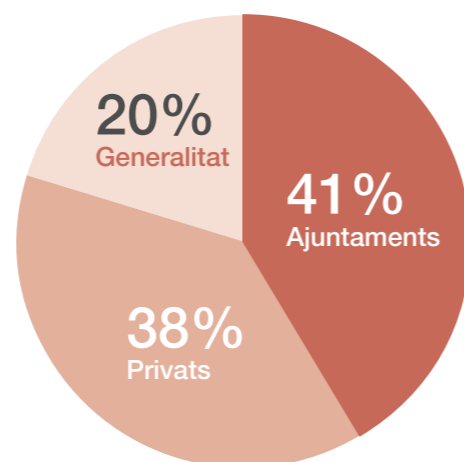
Terra Alta 8.961,90 ha

- Arnes 2.730,40 ha
- Horta de Sant Joan 5.134,90 ha
- Prat de Comte 1.096,60 ha

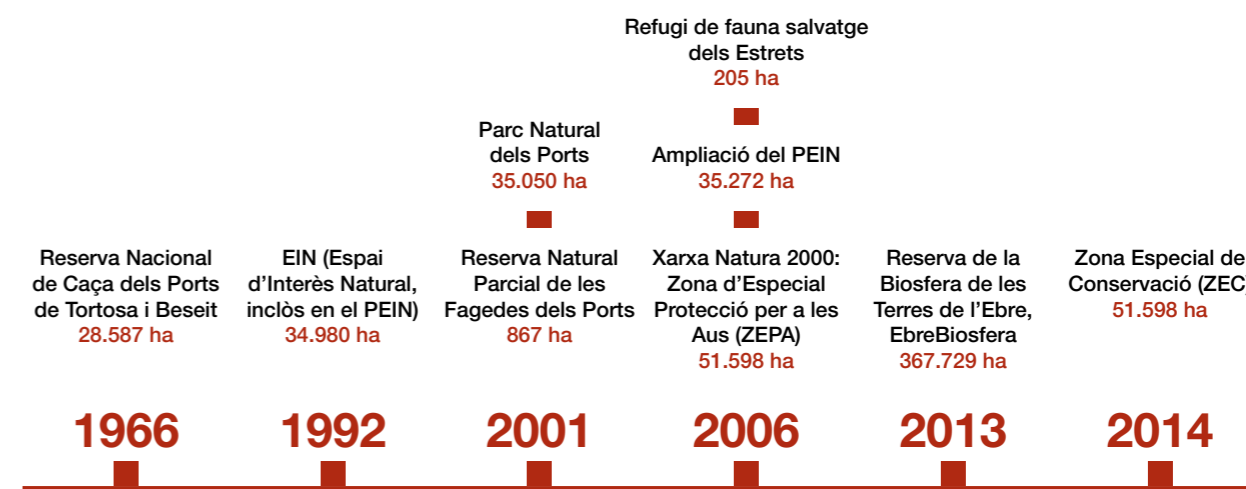
Superfície i distribució de la titularitat de la propietat

35.050

hectàrees del Parc Natural

Figures de protecció i gestió

Òrgan rector

- 2 representants del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural
- 1 representant del Departament d'Empresa i Treball
- 1 representant del Departament de Territori
- 1 representant de l'Institut per al Desenvolupament de les Comarques de l'Ebre
- 1 representant de la Diputació de Tarragona
- 1 representant dels Consells Comarcals en l'àmbit dels quals se situa el Parc Natural
- 4 representants dels Ajuntaments en l'àmbit dels quals se situa el Parc Natural
- 4 representants dels propietaris particulars
- 1 representant de les entitats de protecció i defensa de la natura
- 1 representant de les organitzacions professionals agràries més representatives
- El Director del Parc Natural, que actua com a secretari

La junta rectora s'ha reunit 4 vegades

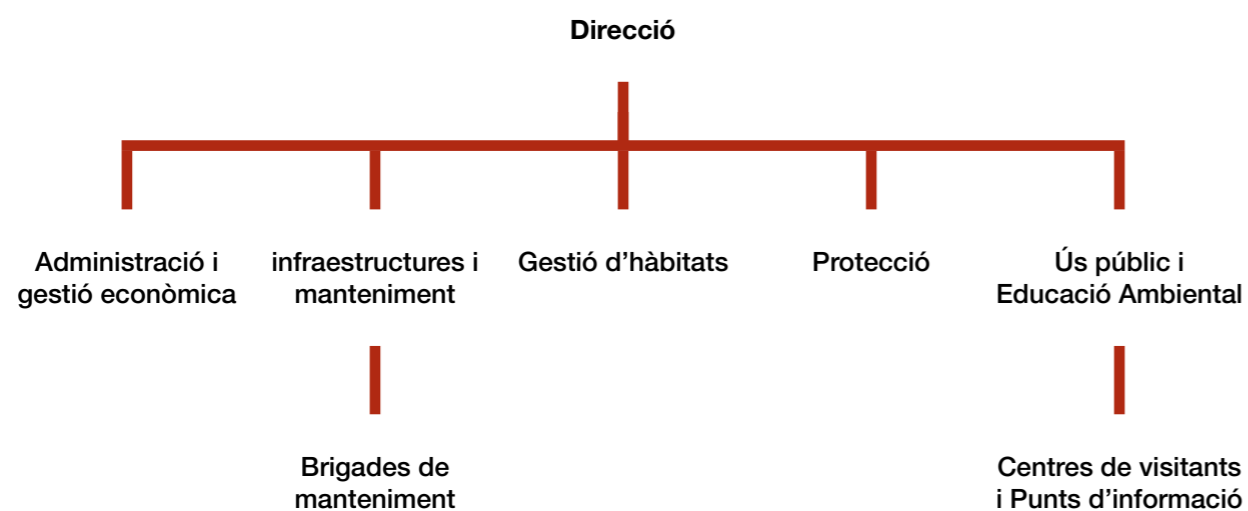
3 de març. Extraordinària, 62a sessió, presencial/telemàtica.

16 de juny. Ordinària, 63a sessió presencial/telemàtica.

23 de setembre. Extraordinària, 64a sessió presencial/telemàtica.

29 de novembre. Ordinària, 65a sessió presencial/telemàtica.

Òrgan gestor

Després de més de 15 anys com a tècnic al Parc Natural del Delta de l'Ebre, Antoni Curcó i Masip (Lleida, 1965), doctor en Biologia i expert en botànica, ha assumit el càrrec de director del Parc Natural dels Ports, l'abril de 2022.

2022, aconseguim la certificació CETS

Gener

Presentació del nou **Pla estratègic d'educació i voluntariat ambiental** del Parc Natural dels Ports que defineix 33 accions a desenvolupar fins al 2030.

Febrer

Constitució de la **Taula de Voluntariat Ambiental** de les Terres de l'Ebre.

Març

Èxit de participació en la **Jornada Boscos i Salut**, que ha remarcat els beneficis que la natura aporta a la salut de les persones.

Abril

Antoni Curcó assumeix la direcció del Parc Natural dels Ports.

Maig

Continuació de l'alliberament experimental de **tortuga mediterrània** en dues finques públiques de la Generalitat de Catalunya.

Juny

Rebem la visita de verificació de la **CETS**.

Juliol

A iniciativa del Consell Comarcal de la Terra Alta i la col·laboració dels ajuntaments afectats, s'ha consensuat la **regularització de l'accés motoritzat a les zones de bany permès**.

Agost

És el mes de màxima **afluència de visitants** a la Terra Alta.

Setembre

Inici de la renovació del **Programa d'Educació Ambiental** del Parc Natural dels Ports. || L'**IEPAAC** impartirà un mòdul professional per ser guia dels parcs naturals del Delta de l'Ebre i dels Ports.

Octubre

La Federació EUROPARC aprova la decisió d'adjudicar al Parc la **Carta Europea de Turisme Sostenible en Espais Protegits**. || Jornada per impulsar la **dinamització del teixit agroalimentari i artesà local**. || Primeres sessions informatives per considerar la implementació de la Fase II de la **CETS** per a l'adhesió d'empreses.

Novembre

GREFA instal·la 17 plataformes niu i 2 rèpliques de **voltor negre** per facilitar l'assentament d'aquesta espècie en boscos dels Ports.

Desembre

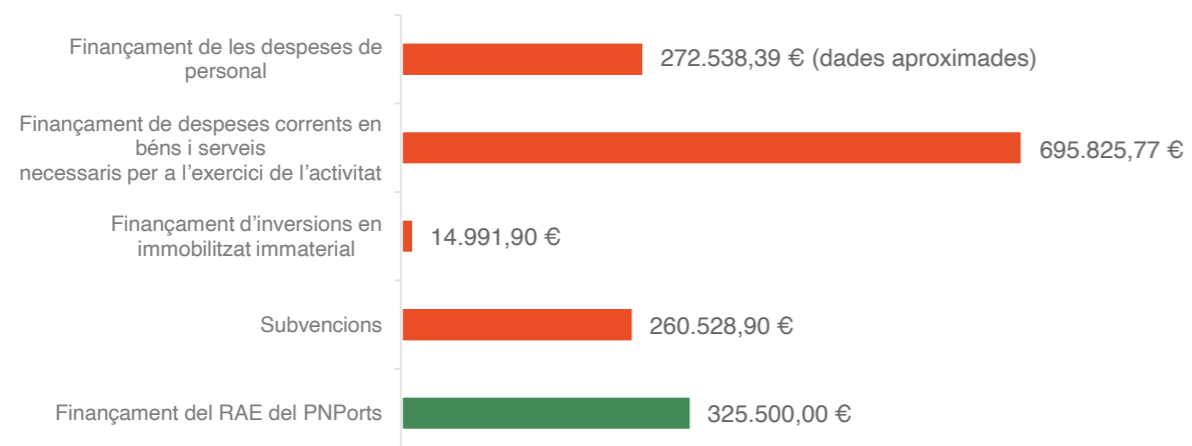
266.000 persones han visitat el Parc en tot l'any. || El president de la Junta Rectora del Parc ha recollit a Brussel·les la certificació **CETS** atorgada per EUROPARC.

Administració i gestió econòmica

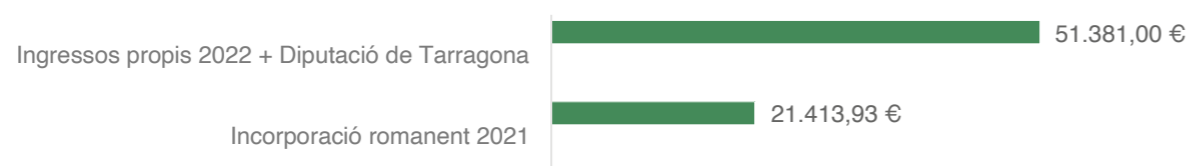
El pressupost del RAE ha estat de 398.294,93 €, dels quals 50.000 € han estat aportats per la Diputació de Tarragona, 325.500 € pel DACC, 1.381 € d'ingressos propis i la resta, 21.413,93 €, corresponen al romanent de l'exercici anterior.

Pressupost d'ingressos

Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

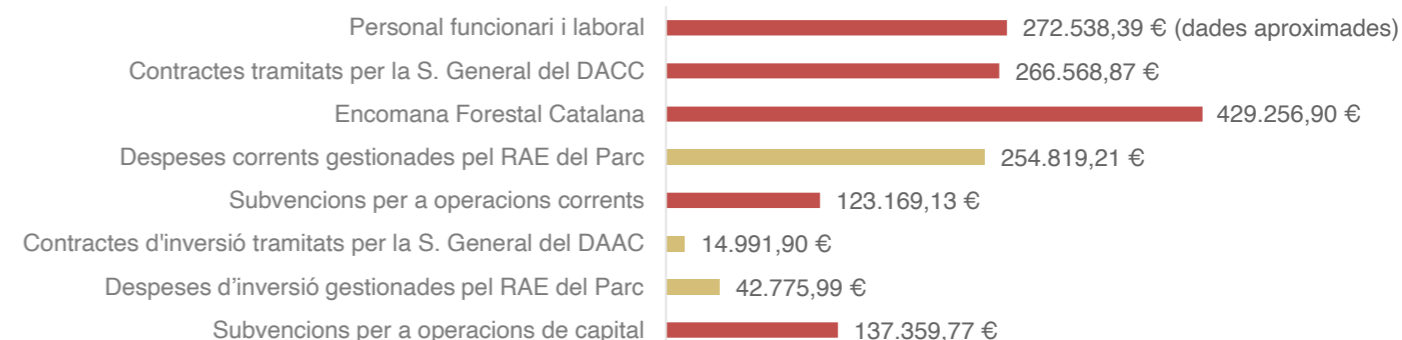
Ingressos propis del RAE

398.294,93 €
ingressos gestionats pel Parc

1.642.179,89 €
total ingressos

Pressupost de despeses

297.595,20 €
despeses gestionades pel Parc

1.541.480,16 €
total despeses

74%
d'execució

La diferència entre ingressos i despeses és de 100.699,73 €, que passen al romanent del pressupost 2023.

Diputació de Tarragona

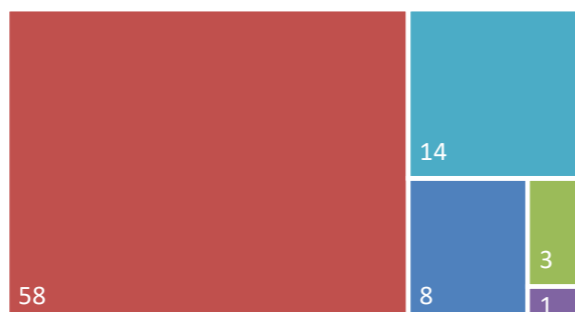
Amb l'aportació de 50.000€ de la Diputació de Tarragona s'han dut a terme les següents actuacions:

- Implementació del Pla d'Acció de la CETS (Fase 1). 8.349,00 €
- Visita de la verificadora CETS i visita per conèixer l'experiència d'empreses CETS del Delta de l'Ebre. 2.915,74 €
- Impressió de 6 roll-ups per difondre la CETS i el Pla d'actuació 2022-2026 de la CETS al Parc Natural dels Ports. 974,66 €
- Dinamització dels productors locals i l'artesania en el sector turístic. 15.419,03 €
- Edició del número 11 del butlletí informatiu Cingles. 6.991,44 €
- Senyalització interpretativa. 21.147,17 €

Informes

S'han emès 84 informes:

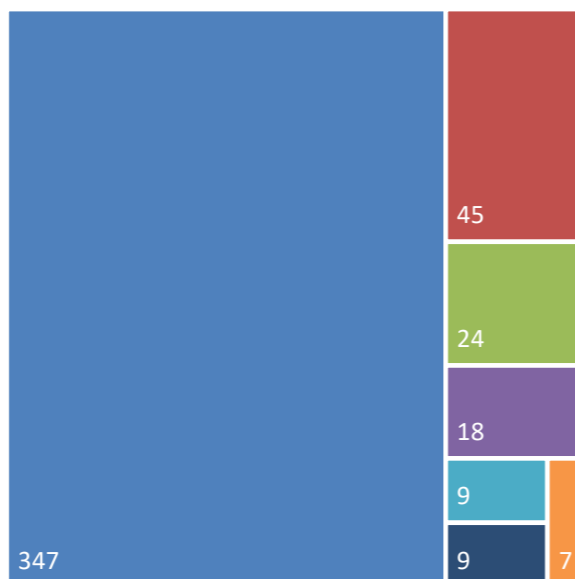
- 1 parcialment desfavorable
- 3 desfavorables
- 8 favorables sense condicions
- 58 favorables condicionats
- 14 consultes o informes previs.

Autoritzacions

S'han tramitat 459 autoritzacions:

- 347 de barranquisme (234 són del Canaletes, tramitades per l'Ajuntament i l'Oficina de Turisme d'Horta de Sant Joan)
- 45 d'espeleologia
- 24 de fotografia i filmació
- 18 d'ús de cases forestals i equipaments del Parc
- 9 de competicions
- 9 de recerca
- 7 de grups de senderisme

Subvencions

En la convocatòria 2022 de subvencions als espais naturals de Catalunya, als hàbitats i les espècies s'ha atorgat un import de **197.854,13 €** per a 17 sol·licitants: 7 ajuntaments, 6 persones físiques, 3 empreses i 1 entitat sense finalitat de lucre.

Entre els expedients executats, destaquem algunes actuacions en finques particulars, l'edició de publicacions i la millora del coneixement d'espècies amenaçades.

Per exemple, en una finca agrícola de Paüls, s'han reconstruït marges de pedra seca que milloren l'estructura de cultiu tradicional i afavoreixen la conservació d'espècies protegides com el llargardaix ocel·lat o l'escurçó ibèric.

A Roquetes, un ramader de bous braus ha instal·lat un pas canadenc que facilita el maneig del bestiar i fa més compatible l'activitat de ramaderia extensiva amb l'ús públic de la zona.

Un dels exemples de publicacions, és el nou mapa excursionista Piolet produït amb un material mineral, sense fibres vegetals, sense aigua, sense clor i sense PVC, que resulta molt resistent i impermeable.

Quant a estudis, el seguiment de l'estat de les poblacions de quiròpters al Parc Natural ha incidit en aquelles espècies de ratpenats més amenaçades i s'ha complementat amb la instal·lació de caixes refugi per millorar l'hàbitat, i amb plafons que expliquen la importància ecològica d'aquestes espècies.

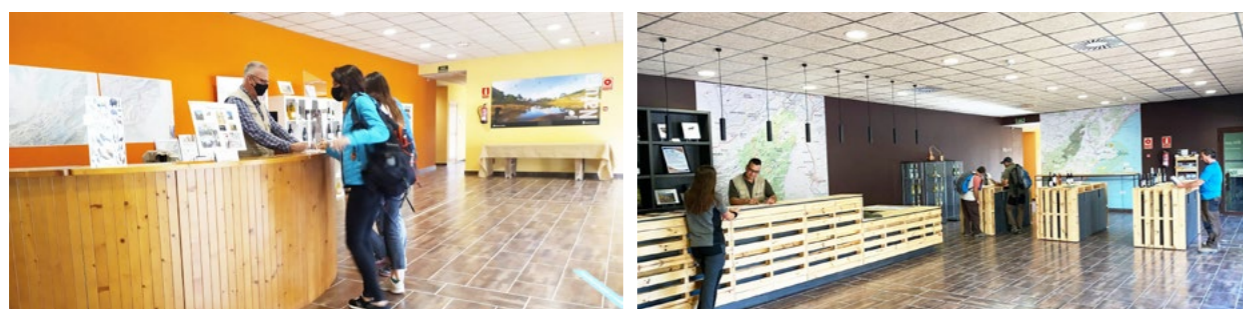

Reconstrucció de marges de pedra seca i instal·lació d'un pas canadenc fets mitjançant subvencions.

Infraestructures i manteniment

Hem millorat el Centre de visitants del Parc a la Terra Alta, a Prat de Comte, per dotar-lo de nous serveis. En aquest equipament hi ha l'exposició permanent "Paisatges naturals", la sala d'actes per fer xerrades i activitats d'educació ambiental, i la mateixa recepció que hem millorat amb un nou mostrador per atendre visitants, expositors de publicacions i de producte local vinculat al Parc, un espai amb endolls i carregadors USB i zona de joc infantil. Hem millorat la il·luminació i hem afegit senyalística i mapes murals.

Abans i després de la remodelació el Centre de visitants del Parc a la Terra Alta.

Hem actualitzat les cartelleres fixes que hi ha a l'exterior dels tres Centres de visitants i al Centre d'Educació Ambiental i Alberg d'Alfara de Carles. Contenen indicacions per a la visita i un espai per penjar els horaris, properes activitats i altres novetats d'interès.

Hem reposat la senyalització malmesa del mirador del cim de Caro, de l'àrea interpretativa del Mas de Quiquet i del mirador del Castell de Paüls. A Valldebaus, a la Sénia, s'ha senyalitzat l'accés a l'àrea de lleure i a dos itineraris que se sumen a la xarxa del Parc Natural. Hem instal·lat senyals a l'accés de la finca de les Valls a Arnes i a la Vallcervera a Alfara de Carles, amb pautes de comportament.

(1,2) Reposició de senyals malmeses al Mas de Quiquet i a Caro. (3) Substitució de la cartellera del Centre de visitants, a Roquetes. (4, 5) Instal·lació de senyals i cartellera a Valldebaus.

Hem reparat els comptadors de vehicles de la Fou i Refalguerí a la Sénia i se n'ha instal·lat un de nou al camí d'accés a l'àrea recreativa de Sant Roc.

A les Eres, Horta de Sant Joan, dins el Punt d'Alimentació Suplementària (PAS) vinculat al projecte de reintroducció del trençalòs a les muntanyes dels Ports i la Tinença de Benifassà, hem instal·lat un aguait fotogràfic professional construït expressament per la Brigada.

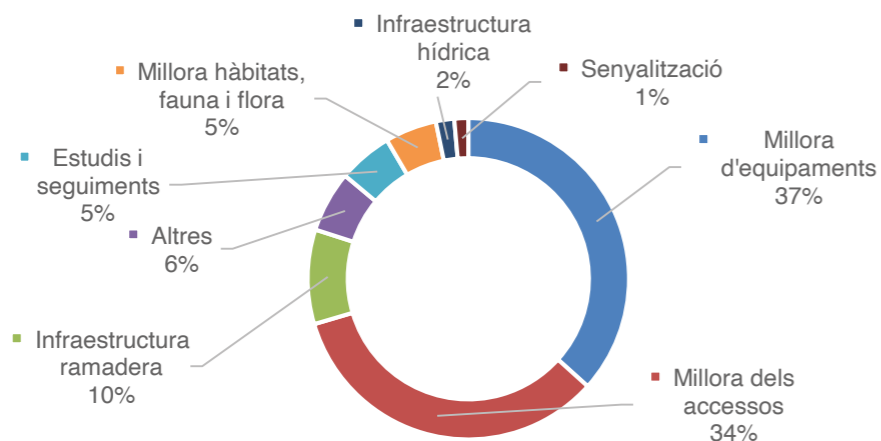
📷 Aguait a les Eres (Horta de Sant Joan).

Brigada

La brigada, integrada per 8 persones, executa les actuacions planificades per l'equip tècnic del Parc i també dona resposta a peticions d'externs. S'ha comptat amb personal de reforç durant 6 mesos, del 30 de març al 30 de setembre, en concret, dos operaris a la brigada del Baix Ebre i Montsià, i dos més a la de la Terra Alta.

S'han fet 335 actuacions. La brigada ha dedicat el 37% del temps de treball al manteniment dels Centres de visitants, les àrees de lleure, els itineraris i altres equipaments del Parc. El 34% del temps s'ha destinat als camins i senders, el 10% a la millora d'infraestructures ramaderes i la resta a la recuperació d'hàbitats i el seguiment d'espècies de flora i fauna, entre altres.

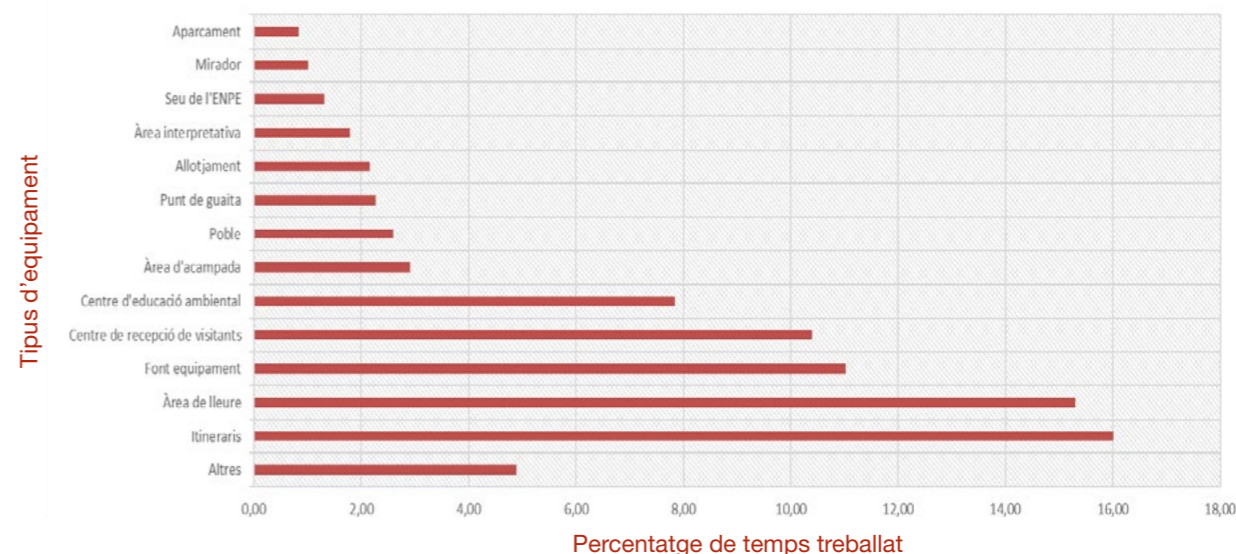
Tipus d'actuacions per % de temps invertit

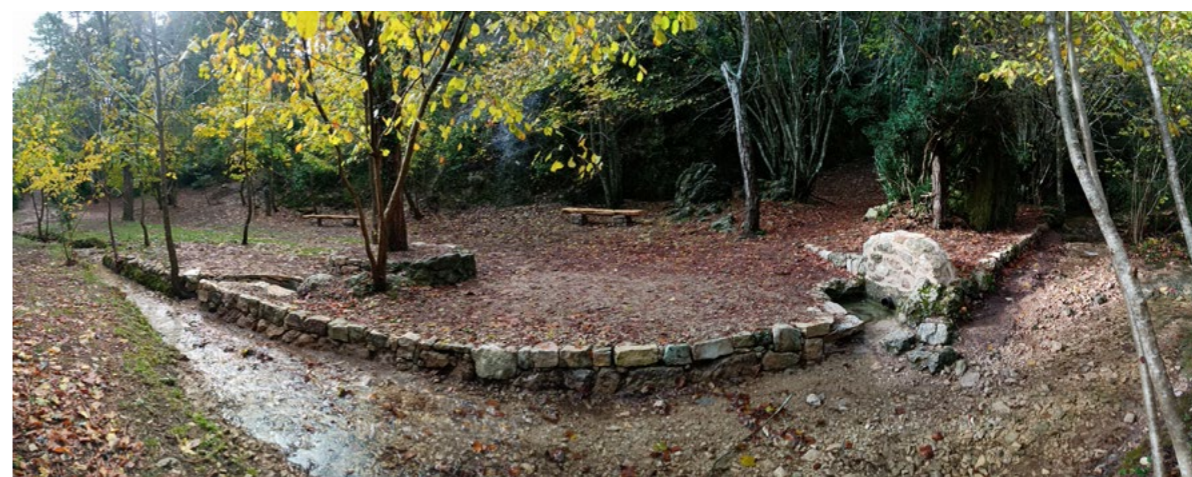
Millora d'equipaments

Bona part del temps de treball de la brigada es destina al manteniment dels equipaments d'ús públic, entre els quals hi ha els edificis que gestiona el Parc: els tres centres de visitants, el Centre de Natura de Cova Avellanès, l'Alberg i Centre d'Educació Ambiental d'Alfara de Carles, la Seu administrativa i la casa de Ganduls.

La brigada també s'ocupa de forma periòdica o per fer front a les incidències en les 12 àrees de lleure, els 13 aparcaments, les 4 àrees interpretatives, els 4 miradors i els 36 itineraris senyalitzats.

El gràfic mostra el percentatge de temps treballat per tipus d'equipament. La xarxa d'itineraris del Parc s'estén per un total de 211,3 km, el que suposa un gran esforç de manteniment junt amb les àrees de lleure. Dins el manteniment periòdic de les fonts, s'ha millorat l'entorn de la font del Mascar, a Alfara de Carles.

📷 Arranjament de la Font del Mascar.

Millora d'accessos, camins i senders

Pel que fa als senders, hem atès les sol·licituds dels ajuntaments de la Sénia, Prat de Comte, Alfara de Carles i Paüls. A petició de l'Associació Esportiva Caranord i la Joca Club Alpí, s'ha fet el manteniment de diferents senders a Horta de Sant Joan. D'aquesta manera el Parc col·labora en l'organització de les curses locals dins l'àmbit del Parc.

S'ha actuat en camins d'accés motoritzat, obrint caixa, estassant la vegetació de les vores, reparant tanques o restablint el pas després d'esllavissades o fortes pluges. Aquest tipus d'actuacions s'ha fet al Mascar, la vall d'en Pastor i Lloret, a Roquetes; a la Franqueta i les Eres, a Horta de Sant Joan; als masos i les Rieres, a Prat de Comte; i a altres camins, a Alfara de Carles.

📷 Millora d'accessos, camins i senders a (1) l'Avellanar, (2) camí del Mascar i Caro i (3) camí de les Rieres.

Millora d'hàbitats

- Manteniment de tancats d'exclusió de pastures.
- Creació i manteniment d'espais oberts.
- Manteniment de punts d'aigua i basses de fauna per a amfibis.

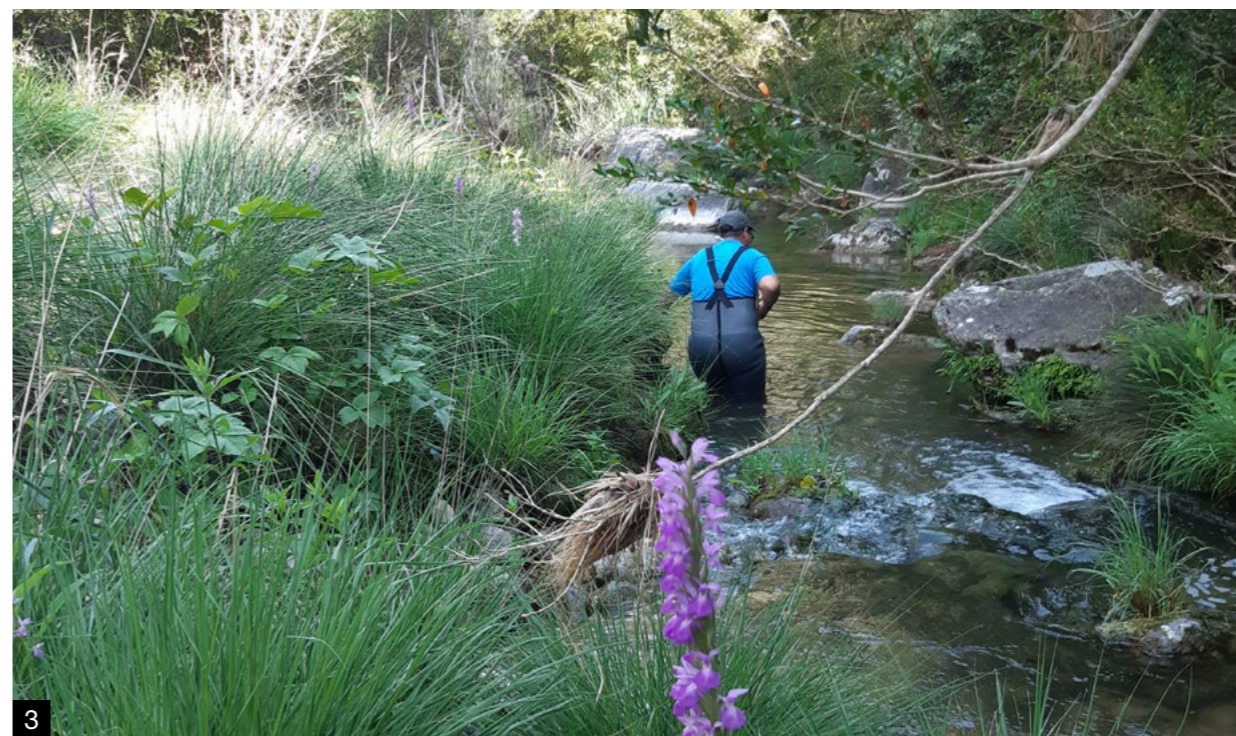

📷 Manteniment de punt d'aigua al Montsagre i a la coveta del Frare.

Seguiment i suport a la recerca

Una altra de les tasques importants que desenvolupa la brigada és el suport a la àrea de Protecció.

En aquest àmbit de tasques, la brigada s'ha encarregat del manteniment i seguiment de dos Punts d'Alimentació Suplementària per al trencalòs; ha ajudat a la posada a punt de la càmera web en un niu d'àguila calçada; ha revisat les caixes de liró gris; han fet el seguiment d'una estació de mostreig de la xarxa de vigilància de la papallona del boix a Catalunya; ha instal·lat i revisat càmeres parany per al seguiment de fauna, ha participat en censos i seguiments d'espècies (*Atropa baetica*, cranc de riu ibèric, duc, *Macromia splendens*) i en el seguiment de la qualitat ambiental dels rius, en col·laboració amb el Grup Rius de la Universitat de Lleida.

📷 (1) Revisió de càmeres parany per al seguiment de fauna. (2) Posada a punt de la càmera web en un niu d'àguila calçada. (3) Cens de *Macromia splendens*.

Protecció i estudi de la biodiversitat

📷 Gat salvatge (*Felis silvestris*) / davemhuntphoto - AdobeStock_64643923

Hem millorat el coneixement de base de les espècies i ecosistemes del Parc, incidint sobre les espècies amenaçades, rares o d'interès objecte de conservació. Hem desenvolupat actuacions de conservació, de millora d'hàbitats i d'espècies, i programat el seguiment d'espècies i processos per testar les accions de conservació o per registrar canvis en les poblacions. Pel que fa a la protecció preventiva, hem redactat 84 informes preceptius previs a l'atorgament d'autoritzacions per a l'execució de qualsevol pla, obra, moviment de terres o explotació dels recursos naturals que puguin afectar l'espai protegit.

Estudi i seguiment d'elements de la biodiversitat

19 treballs de seguiment, censos o participació en projectes de conservació de flora i fauna.

Flora

Prop del 10% de les plantes vasculares del Parc Natural dels Ports figuren als annexos 1 i 2 del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya. Els treballs de millora del coneixement de flora localitzen, cartografien i avaluen l'estat de conservació d'espècies endèmiques, amenaçades i/o d'interès biogeogràfic.

- Seguiment anual d'*Atropa baetica*, espècie amenaçada que a Catalunya només s'ha localitzat als Ports.
- Censos i seguiments d'espècies endèmiques, amenaçades i/o d'interès biogeogràfic: *Aquilegia puii*, *Asplenium sagittatum*, *Jasione sessiliflora*, *Lepidium hirtum*, *Nepeta tuberosa* i *Orchis cazorlensis*.
- Recol·lecció de material reproductor per al Banc de Germoplasma del Jardí Botànic de Barcelona, per iniciar assajos de germinació, reproducció en viver i conservació de llavors i espores. S'han recollit llavors d'*Aquilegia puii*, *Atropa baetica*, *Berberis garciae* i *Jasione sessiliflora*; fruits d'*Erodium celtibericum* i *Galatella aragonensis*, i espores d'*Asplenium sagittatum*.

📷 Llavors d'*Atropa baetica*.

Conservació ex situ de *Nepeta tuberosa*

De les llavors de gatera tuberosa recol·lectades els darrers anys en l'àmbit del Parc, i per mitjà d'una col·laboració amb Forestal Catalana, s'han obtingut noves plàntules al viver de Vilamitjana, Tremp. L'objectiu és reforçar l'única població coneguda a Catalunya d'aquesta espècie.

📷 Plàntules de *Nepeta tuberosa* reproduïdes al Centre de Recursos Genètics Forestals de Forestal Catalana.

Invertebrats

- Seguiment anual del **cranc de riu ibèric** (*Austropotamobius pallipes*). Censos nocturns en 23 trams fluvials.
- Seguiment anual de **Macromia splendens** als rius de la Terra Alta. Cens d'exúvies en 7 trams.
- Realització de 2 itineraris CBMS *Catalan Butterfly Monitoring Scheme*, dins el Pla de Seguiment de **Ropalòcers** de Catalunya. Projecte coordinat pel Museu de Granollers.
- Seguiment anual de la **llagosta plegamans** (*Saga pedo*).

Peixos

- Monitoratge i cens d'una població de **madrilleta roja** (*Achondrostoma arcasii*).

Rèptils

- S'ha continuat amb l'alliberament experimental de **tortuga mediterrània** (*Testudo hermanni*) en dues finques públiques de la Generalitat de Catalunya. Entre 2021 i 2022 s'han alliberat 1.648 exemplars.

📷 Tortuga mediterrània

Ocells

- Seguiment de rapinyaires forestals: àguila calçada (*Aquila pennata*), àguila marcenca (*Circaetus gallicus*) i astor (*Accipiter gentilis*).
- Seguiment de rapinyaires rupícoles per a la regulació d'activitats físicoesportives (escalada i barranquisme principalment). S'han seguit parelles d'àguila daurada (*Aquila chrysaetos*) i falcó pelegrí (*Falco peregrinus*).
- Seguiment de la reproducció de les 4 parelles d'àguila perdiguera (*Aquila fasciata*) de l'EIN Ports. Marcatge amb emissor GPS/GSM.
- Cens nocturn de duc (*Bubo bubo*) mitjançant una trentena d'estacions d'escolta.
- Seguiment de la reproducció de les 2 parelles d'aufrany (*Neophron percnopterus*).
- Participació en el projecte de reintroducció del trencalòs (*Gypaetus barbatus*). Manteniment de 2 PAS, punts d'alimentació suplementària (Horta de Sant Joan i Tortosa).
- Realització de 4 Itineraris SOCC - Seguiment Ocells Comuns de Catalunya, projecte coordinat per l'Institut Català d'Ornitologia.
- Actuacions preparatòries per a la reintroducció del voltor negre (*Aegypius monachus*). GREFA, mitjançant una subvenció, ha instal·lat 17 plataformes niu i 2 rèpliques de voltor negre.

Reintroducció de voltor negre

El voltor negre (*Aegypius monachus*) és una de les quatre espècies de voltor a Europa. Tot i que en l'àmbit del Parc es considera extingit, des de fa uns anys estan incrementant les observacions d'individus no reproductors procedents d'altres indrets de la península Ibèrica.

Per afavorir l'assentament d'aquests exemplars dispersants, l'associació GREFA (Grupo de Rehabilitación de la Fauna Salvaje y su Hábitat) ha instal·lat 17 plataformes niu i 2 rèpliques de voltor negre en boscos del terme municipal de Tortosa. Els objectius són recrear una "falsa colònia" que atregui els voltors negres que sobrevolin la zona, facilitar un lloc de nidificació per a parelles novelles i afavorir, així, futures accions per al retorn d'aquesta espècie amenaçada als Ports.

📷 Instal·lació de plataformes niu i rèpliques de voltor negre

Mamífers

- Col·laboració en una estació QuiroHabitats. Estudi de comunitats de ratpenats a curt i llarg termini. Projecte coordinat pel Museu de Granollers.
- Col·laboració en una estació SEMICE per al monitoratge de micromamífers o petits mamífers comuns. Projecte coordinat pel Museu de Granollers.
- Participació en el Projecte Gat Fer, liderat pel grup Felis-ICHN, amb una estació de seguiment a la vessant interior dels Ports (Horta de Sant Joan i Arnes).

📷 Gat fer capturat per una de les càmeres parany.

Gestió d'hàbitats

Hem iniciat la participació, com a soci beneficiari, al **LIFE RedBosques_Clima**. Aquest projecte té per objectiu final augmentar la capacitat d'adaptació dels boscos al canvi climàtic, promovent una gestió forestal amb objectius de conservació (promoció de la maduresa, augment de l'heterogeneïtat i de la biodiversitat), sota el concepte "Adaptació basada en Ecosistemes".

El Parc ha de dur a terme l'acció pilot C3 "Construint un paisatge forestal resilient al canvi climàtic", que se centra en la planificació forestal a escala de paisatge, de forma participativa, amb el conjunt de propietaris públics i privats per implementar actuacions demostratives en les seves finques.

Per abordar aquesta planificació forestal s'ha fet un procés informatiu i participatiu que ha consistit en transmetre els valors, objectius i línies de treball del projecte, mitjançant 12 jornades amb propietaris, tècnics i altres actors relacionats amb la gestió de l'espai. S'han interessat propietaris de 9 finques, que sumen **7.918,62** hectàrees.

redbosquesclima.eu #RedBosquesClima | redbosques@fungobe.org

RedBosques_Clima LIFE20 CCAVES/001624
Financiado por la Unión Europea a través del
programa LIFE20 Climate Action.
Duración: 09.2021 - 08.2025

Ús públic

Centre de visitants del Parc Natural dels Ports al Montsià, a la Sénia.

Dades de visitants

266.000 persones han visitat el Parc: 104.600 han accedit per la Terra Alta, 142.200 pel Baix Ebre i 19.200 pel Montsià. El total de visitants **s'ha reduït en un 14 %** respecte l'any anterior i apunta un retorn cap a les xifres habituals d'abans de la pandèmia.

266.000
visitants

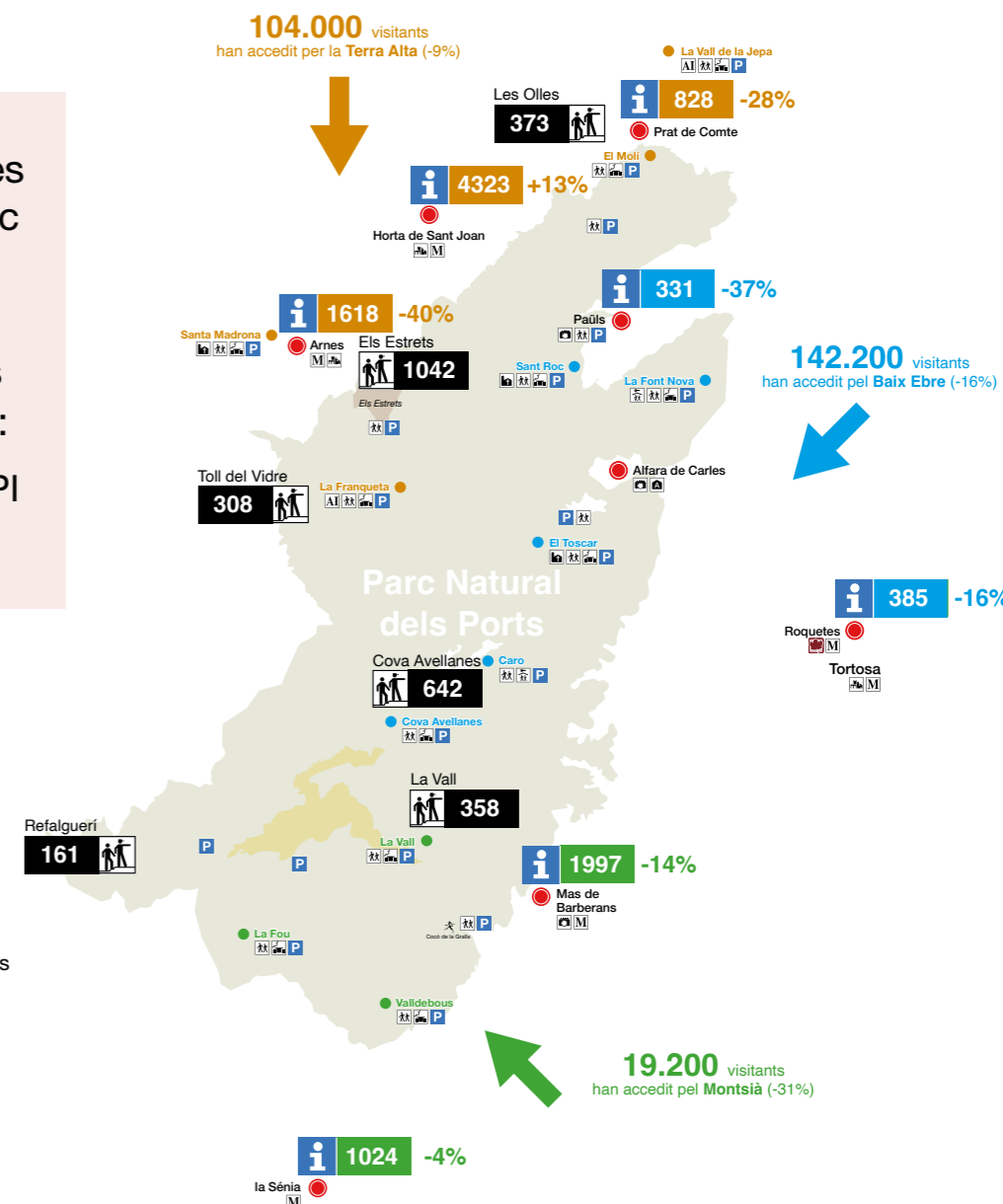
13.667
persones ateses

Els Centres de visitants i Punts d'Informació del Parc han donat servei durant 1.140 hores a un total de 10.515 persones, 225 de les quals s'han atès de manera no presencial. 3.152 han estat ateses durant les campanyes d'informació i sensibilització in situ, organitzades en indrets de màxima freqüentació durant l'estiu i la tardor. Això significa un total de **13.667 persones ateses** de manera personalitzada pels serveis d'informació del Parc.

El senderisme és l'activitat que ha generat més interès entre els usuaris (31%), seguit dels temes culturals, esportius, la flora, fauna, gea i paisatge.

266.000 persones han visitat el Parc (-14%)

13.667 persones han estat ateses:
10.515 en PV i PI
3.152 in situ

i Persones ateses als centres de visitants i punts d'informació (percentatge respecte any anterior).

i Persones ateses en les campanyes d'informació i sensibilització in situ.

Les consultes telemàtiques han disminuït un 63% respecte l'any anterior.

El 74% de les persones ateses provenen de Catalunya, la majoria de les províncies de Barcelona (34%) i Tarragona (35%). Un 18% provenen d'altres zones d'Espanya, sobretot de la Comunitat Valenciana (10%). Un 7% són de fora de l'estat espanyol; França, amb un 4%, és el país que ha aportat més visitants.

A la Terra Alta, els mesos amb més aflluència han estat l'agost, seguit del juliol, el setembre i els mesos de primavera centrats en Setmana Santa. Al Baix Ebre ha estat la tardor, l'estiu i la Setmana Santa. Al Montsià, s'ha donat a la tardor.

A iniciativa del Consell Comarcal de la Terra Alta i la col·laboració dels ajuntaments afectats, s'ha consensuat la regulació de l'accés motoritzat a diferents zones de bany ubicades en espais naturals protegits. El Parc ha col·laborat amb una campanya d'informació i sensibilització per fomentar la qualitat de la visita i garantir la conservació d'indrets d'alt valor ecològic i paisatgístic molt freqüentats.

El Parc vetlla per la qualitat de la informació dels serveis d'informació i d'educació ambiental i ha programat tres sessions formatives d'actualització adreçades al personal que duu a terme aquestes tasques. Les jornades a càrrec dels tècnics del Parc han tractat sobre boscos madurs, observació de rapinyaires i arquitectura rural.

📷 Sessions formatives per al personal dels serveis d'informació i d'educació ambiental sobre (1) el mas de Burot i l'arquitectura rural i (2) rapinyaires.

Carta Europea de Turisme Sostenible

📷 Visita de la verificadora a (1) Cova Avellanes i (2) els Estrets. (3) Francesc Gas, president de la Junta Rectora recull el certificat a Brussel·les.

Patricia Elola ha estat la persona designada per EUROPARC per verificar el Dossier de Candidatura i contrastar in situ el grau d'implicació del territori en el procés participatiu de la CETS al Parc. Amb aquest objectiu hem rebut la seva visita, entre els dies 1 i 3 de juny. S'ha reunit amb els membres del Grup de treball i amb agents relacionats amb l'àmbit turístic, l'educació ambiental, l'artesania i el món local. També ha conegut diferents equipaments i indrets amb problemàtiques com la sobrefreqüentació.

El 21 d'octubre, el Comitè Avaluador de la CETS de la Federació EUROPARC ha aprovat la decisió d'adjudicar al Parc Natural dels Ports la Carta Europea de Turisme Sostenible en Espais Protegits. El mateix mes d'octubre, hem organitzat les primeres sessions informatives per considerar la implementació de la Fase II d'adhesió d'empreses.

El 2 de desembre, Francesc Gas, president de la Junta Rectora del Parc, ha recollit el certificat d'adhesió en un acte celebrat al Parlament Europeu, a Brussel·les.

Dels 43 compromisos del Pla d'acció CETS 2022-2026, s'han iniciat 17 accions relacionades amb la governança, la dinamització del teixit agroalimentari local, la redacció del Pla per al foment de l'artesania i la creació de la Taula de Voluntariat Ambiental de les Terres de l'Ebre, entre altres.

Resum de les accions engegades

S'indica el codi d'acció i s'indiquen les tasques destacades.

A.1.1.1. Formalització del Fòrum Permanent.

A.1.1.2. Formalització del Grup de Treball

A.1.1.3. Creació de la Taula de treball a la Terra Alta sobre mesures per controlar l'afluència de visitants.

A.1.1.4. Dotació de recursos humans per realitzar les tasques de coordinació de la CETS. El Parc compta amb el suport d'una secretaria tècnica des de 2022 a 2024.

A.1.2.2. Participació en la xarxa CETSCAT. Tècnics del Parc han assistit a 2 reunions en línia i 2 trobades presencials.

A.1.3.1. Seguiment i avaluació del procés d'implantació de la CETS al Parc.

A.2.1.3. Estudi i seguiment d'espècies, hàbitats i ecosistemes que es poden veure afectats per l'ús públic.

A.2.3.1. Constitució de la Taula del Voluntariat Ambiental de les Terres de l'Ebre.

A.3.1.2. Implantació del mòdul professional per formar i acreditar guies intèrprets dels Parcs Naturals del Delta de l'Ebre i els Ports, dins el CFGS d'Educació i Control Ambiental a l'IEPAAC.

A.3.3.1. Millora del Centre de visitants del Parc a la Terra Alta.

A.3.4.1. Treball en els projectes per a l'adaptació de 2 itineraris interpretatius a les necessitats d'accés universal.

📷 Cartell de l'obertura del període de matrícula del mòdul professional de guies intèrprets dels Parcs Naturals del Delta de l'Ebre i els Ports.

A.4.1.1. Creació d'una comissió amb agents turístics i productors locals per fer valer els productes agroalimentaris km 0.

A.4.1.2. Reforç de la presència del parc natural a les fires locals de l'àrea d'influència de l'espai protegit.

A.4.1.3. Reunions amb el sector de l'artesania i elaboració d'un esborrany de pla d'acció per al foment de l'artesania del Parc i la seva àrea d'influència.

A.4.2.2. Avenç en el disseny i el desenvolupament d'itineraris d'observació de fauna i en la creació de punts d'observació com el que s'ha instal·lat a les Eres.

A.4.2.7. Establiment de col·laboracions amb el Parc Natural del Delta de l'Ebre per impulsar nous productes turístics i millorar els existents. El 14 de desembre, junt amb el Consell Comarcal de la Terra Alta, hem organitzat una visita d'intercanvi d'experiències CETS al Delta de l'Ebre, amb un grup de 30 persones interessades en la Fase II.

A.4.4.5. Tasques de manteniment al tram de la via verda de Terra Alta.

📷 Moment d'intercanvi durant una jornada per a agents turístics i productors locals, amb tast de productes locals.

📷 Foto de grup a MónNatura Delta durant la jornada d'intercanvi d'experiències CETS al Delta de l'Ebre i cartell de la jornada.

Educació ambiental

📷 Activitat d'educació ambiental en temps de lleure.

S'ha renovat el Programa d'Educació Ambiental que planifica i ordena l'oferta pedagògica per a 2023-2027. L'objectiu d'aquesta eina és ampliar la conscienciació i implicació de la societat en relació amb el patrimoni natural i la biodiversitat. S'implantarà al curs 2023/24.

Activitats dins el Programa d'Educació Ambiental

	Baix Ebre	Montsià	Terra Alta i Ribera d'Ebre	TOTAL Activitats TOTAL Participants
Xerrades a centres educatius	72 1.460	20 1.127	47 1.145	139 3.732
Itineraris guiats per a escolars	16 474	26 1.047	20 440	62 1.961
Tallers educatius	29 568	0 0	27 684	54 1.219
Itineraris guiats en temps de lleure	7 79	8 94	8 61	23 234
% Executat	100%	100%	100%	

257 activitats educatives han arribat a 6.946 alumnes dels centres educatius de les quatre comarques ebrenques. 234 persones han participat en **23 activitats familiars** i de lleure.

Un 95% dels docents es mostren satisfets o molt satisfets de les activitats en què han participat; la mitjana de puntuació rebuda en les activitats de lleure també és molt alta. Les valoracions rebudes mitjançant els qüestionaris contribueixen a millorar els punts dèbils i reforçar els positius de cada activitat.

📷 Diferents activitats escolars, xerrades, tallers i itineraris.

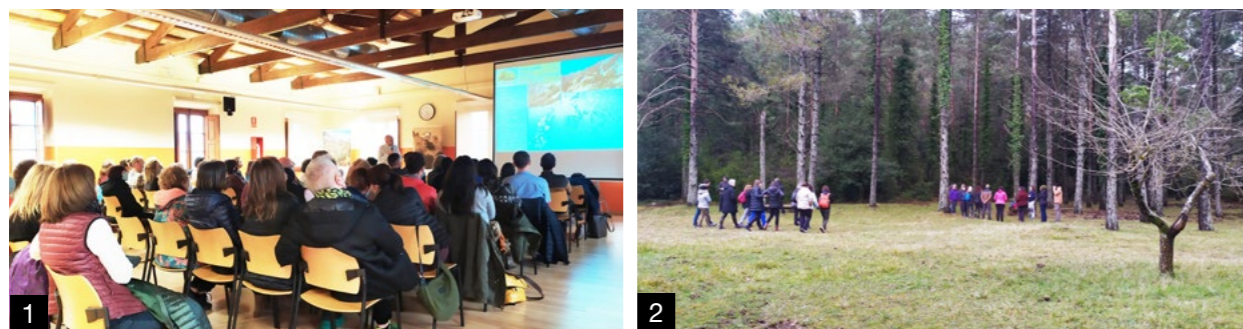

📷 Diferents activitats escolars, xerrades, tallers i itineraris.

A banda de l'agenda web, s'ha dissenyat una **agenda pdf** que ha recollit les activitats de lleure organitzades pel Parc i altres activitats recomanades des de juliol a desembre.

Una de les activitats destacades, amb prop de 80 participants, ha estat la Jornada Boscos i Salut al Parc Natural dels Ports, que ha remarcat els beneficis que la natura aporta a la salut de les persones.

📷 Jornada Boscos i Salut: (1) xerrades a la biblioteca de Roquetes i (2) activitats a Cova Avellanes.

Voluntariat ambiental

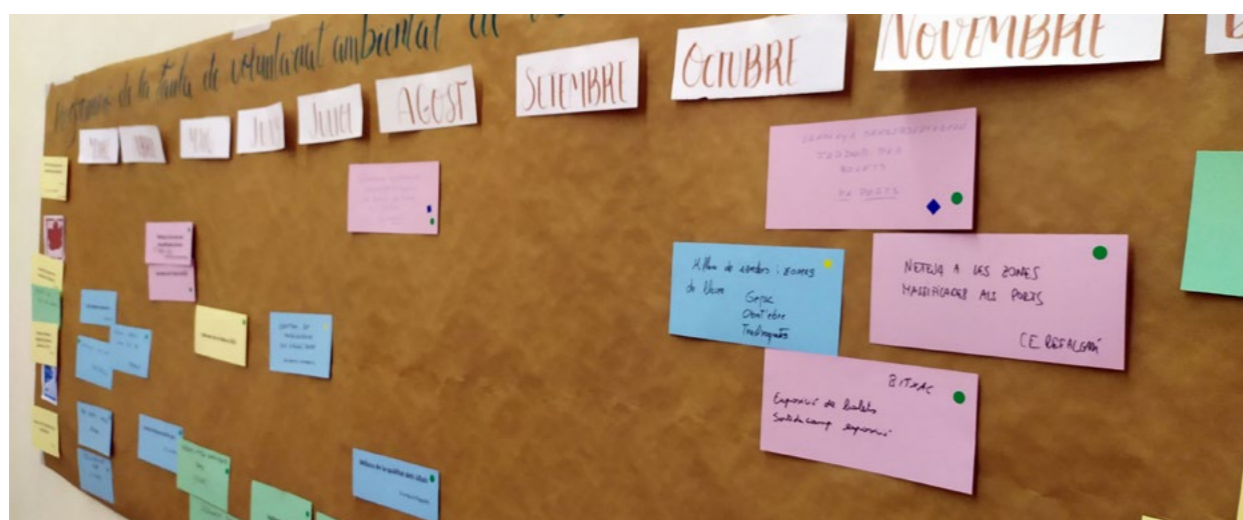

📷 Foto de grup de la Taula de Voluntariat Ambiental de les Terres de l'Ebre a la Fundació Plegadis, la Ràpita.

La Taula de Voluntariat Ambiental de les Terres de l'Ebre s'ha constituït a Roquetes el 21 de febrer, com a resultat de l'ampliació de la taula de voluntariat iniciada cap al 2020 al Parc Natural del Delta de l'Ebre. La taula ampliada aplega divuit entitats de voluntariat, els dos parcs naturals i el Consorci de Polítiques Ambientals de les Terres de l'Ebre (COPATE).

A més d'aquesta reunió inicial de constitució, la Taula ha celebrat una sessió virtual de seguiment i una trobada final, el 19 de novembre, en motiu del Dia Mundial del Voluntariat. Aquesta ha estat una celebració simultània, que només a Terres de l'Ebre va reunir més de 40 voluntaris i voluntàries a l'Aula de Natura de la Fundació Plegadis per compartir experiències i reflexions. Una de les conclusions de la trobada ha estat la necessitat de reforçar la comunicació i la difusió d'aquesta forma de voluntariat, especialment entre el segment més jove de la població.

Durant l'any, el Parc Natural dels Ports ha ofert a les entitats de la Taula la participació en el cens duc i el cens cranc de riu ibèric. A més, els Voluntaris del Parc Natural del Delta de l'Ebre han organitzat una sortida de neteja a l'itinerari dels Estrets.

Tres moments durant la sessió de constitució de la Taula a la Seu del Parc Natural dels Ports, Roquetes.

L'activació d'aquesta Taula és una de les accions previstes pel Pla d'educació i voluntariat ambiental del Parc Natural dels Ports, un full de ruta per al període 2021-2030, per estimular i multiplicar el voluntariat ambiental en aquest espai natural. Només l'any 2022, les entitats de la Taula han impulsat una trentena d'activitats de voluntariat a tot el territori.

La Taula de Voluntariat Ambiental de les Terres de l'Ebre és una de les 4 Taules de Voluntariat Ambiental dels Espais Naturals Protegits a Catalunya. Apleguen 77 entitats i donen compliment al Pla Estratègic 2019-2022 d'educació i voluntariat ambiental als Parcs Naturals de Catalunya.

Més informació sobre la Taula de Voluntariat Ambiental de les Terres de l'Ebre al [portal Participa de gencat.cat](http://portal.Participa.de.gencat.cat)

Centre de documentació

Guia d'identificació d'ocells durant un seguiment a camp.

L'objectiu principal del Centre de Documentació del Parc Natural dels Ports és donar suport a la gestió del Parc, al seu coneixement i a la seva difusió. Forma part de la xarxa de Biblioteques Especialitzades de Catalunya i de les xarxes DocAmbCat i RECIDA.

Fons

El fons bibliogràfic dels parcs consta als catàlegs BEG i CCUC. S'hi han afegit 78 nous exemplars (50 registres bibliogràfics). No s'ha donat de baixa cap document. El fons catalogat ascendeix a 3.407 exemplars (2.524 registres bibliogràfics).

S'hi han incorporat els treballs inèdits i estudis de seguiment que genera el Parc. S'ha gestionat la compra directa de 21 títols i altres a través del CIDMA i per donatiu de diverses entitats.

L'hemeroteca compta amb 130 títols de publicacions periòdiques especialitzades i d'interès local, 30 es reben actualment, de les quals 4 són per subscripció.

Pel que fa al fons d'imatge, s'ha adquirit un recull gràfic de 23 imatges de Els Ports Natura i Art 2022 i una col·lecció de 50 imatges de fauna. A Flickr, s'han afegit 143 imatges, fins a arribar a un total de 1.359 fotos organitzades en 72 àlbums i 3 col·leccions, que han enregistrat 67.528 visualitzacions

Serveis

Hi ha 67 usuaris registrats al servei de préstec, 11 interns, 56 externs. S'han prestat 23 documents. S'han atès més de 90 consultes, cerques d'informació, de bibliografia i d'imatges, a banda de preguntes puntuals sobre el fons, catàleg, web, etc.

A Diigo s'han afegit 100 enllaços, dels quals 97 corresponen al recull de premsa. En total hi tenim guardades 1.610 adreces web seleccionades i etiquetades

S'ha fet difusió de les novetats i eines útils d'informació i referència, tant a les xarxes socials com als butlletins Cingles i e-Cingles.

S'ha fet una sessió de formació d'usuaris a un grup d'alumnes de l'IEPAAC. S'han preparat biblioteques mòbils per a tres jornades organitzades pel Parc sobre voltors i rapinyaires, sobre arquitectura rural i sobre natura, boscos i salut.

Biblioteca mòbil sobre Arquitectura rural.

Comunicació i difusió

Publicacions

S'ha fet la **reimpresió** corregida del desplegable en quatre idiomes dels *Centres de visitants i Punts d'informació*.

Hem publicat la **Memòria resum d'actuacions 2021**, el butlletí número 11 de Cingles i 6 butlletins electrònics **e-Cingles**, que compta amb 433 subscriptors.

S'han enviat **11 butlletins La CETS al PNPORTS** que s'ha consolidat com el canal de comunicació amb els membres del Fòrum permanent.

2022

e-Cingles, 11 Novembre 2022	e-Cingles, 10 Setembre 2022	e-Cingles, 09 Juliol 2022
e-Cingles, 08 Maig 2022	e-Cingles, 07 Març 2022	e-Cingles, 06 Gener 2022

Web

A partir de la darrera migració al 2021 del portal parcsnaturals.gencat.cat vam iniciar la revisió progressiva de tots els continguts del web del Parc. El ContentPlan inclou 97 pàgines i s'hi han fet 146 intervencions (una mitjana de 12/mes). Hem passat d'un 45% a un 70% del web actualitzat. A més, s'han publicat 47 activitats a l'Agenda i 14 notícies a l'apartat de Novetats.

El web del Parc ha enregistrat 25.702 entrades amb un total de 75.729 pàgines visualitzades i 5.275 documents descarregats. El pic de visites es concentra a la primavera; en concret al mes d'abril. Les pàgines més consultades són Itineraris, Top 10, Agenda d'activitats, Refugis, Regulació d'activitats i Centres de visitants.

Xarxes socials

Instagram @PNPorts (Inici: abril de 2020)

S'han publicat un total de **331 publicacions** (67 posts, 264 històries); una mitjana de 28 publicacions mensuals. Hem aconseguit **1.110 nous seguidors** amb els que s'ha arribat a **3.794 seguidors** i hem augmentat un 15,5% l'abast.

Facebook /PNPorts (Inici: gener de 2013)

S'han publicat **274 posts**, amb una mitjana de 23 publicacions mensuals. S'han atès 9 consultes, la majoria rebudes mitjançant missatges privats. Hem aconseguit 265 nous fans amb els que s'ha arribat a 11.180.

Twitter @parcscat (Inici: maig de 2015)

Al perfil @parcscat s'han afegit **2.520** persones i compta amb un total de **15.129 seguidors**. Acumula **8.787 piulades publicades**, 1.337 són de 2022 i **124 piulades** s'han publicat amb el hashtag #PNPorts, que representen un 9% del total.

Youtube i Blog de l'àguila calçada

Per sisè any consecutiu, s'ha retransmès en directe el procés de nidificació d'una parella d'àguiles calçades. Al **Blog**, s'han publicat **10 posts** i ha tingut **5.196 visualitzacions de 2.916 visitants**. A **Youtube**, s'han afegit 12 vídeos dels fets més destacats de la temporada; el canal ha enregistrat 194.611 visualitzacions i ha sumat 337 seguidors fins a arribar a **2.955 subscriptors**.

Google My Business

S'han revisat les dades de cada equipament i periòdicament s'hi han actualitzat els horaris.

Participació i relació amb altres entitats i institucions

Hem acollit visites d'estudiants, hem participat com a ponents en cursos i jornades, amb un estand al Delta Birding Festival i en reportatges per a diferents mitjans de comunicació.

(1) Visita d'un grup de l'Institut-escola Daniel Mangrané de Jesús i (2) Visita d'un grup de l'IEPAAC.

Col·laboracions destacades en mitjans de comunicació

Canal 21 | 23.05.2022 | Toni Curcó, nou director del Parc Natural dels Ports.

RedBosques Clima | 17.06.2022 | Paisaje resiliente en el Parque Natural de Els Ports

Canal 21 | 15.09.2022 | Les tortugues mediterrànies, les noves habitants del Parc Natural dels Ports

Al Dia. Terres de l'Ebre | 7.11.2022 | Entrevista del dia: Antoni Curcó, director del Parc Natural dels Ports

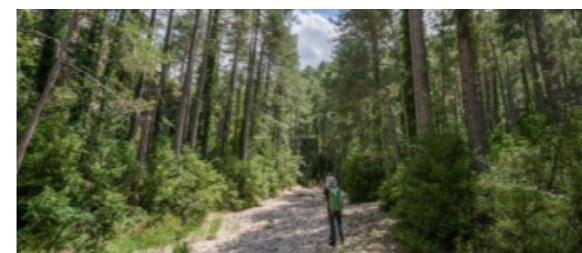
Notícies i notes de premsa

Hem publicat 14 notícies a l'apartat de Novetats del web. 4 d'aquestes notícies s'han traslladat a l'equip de premsa del DACC per a la seva difusió com a notes de premsa.

Nota de premsa. 25.01.2022. El nou Pla estratègic d'educació i voluntariat ambiental del Parc Natural dels Ports defineix 33 accions a desenvolupar fins a l'any 2030.

Entre altres actuacions, el Pla preveu crear programes d'educació ambiental i activitats divulgatives específiques per a cada públic objectiu

18.03.2022. Publiquem el número #07 del butlletí *e-Cingles*.

El Parc Natural dels Ports va posar en marxa el butlletí electrònic *e-Cingles* per fer arribar les novetats més rellevants a les persones subscrites.

Jornada Boscos i Salut
Roquetes, 26 i 27 de març de 2022

Nota de premsa. 29.03.2022. La Jornada Boscos i Salut al Parc Natural dels Ports ha remarcat els beneficis que la natura aporta a la salut de les persones.

Han participat prop de 80 persones, la majoria de les quals són de l'àmbit de la salut, les teràpies basades en la natura i el turisme de salut i benestar. L'àmplia acollida d'aquesta jornada evidencia l'interès per conèixer el valor dels espais naturals, i en concret dels boscos madurs, com a generadors de salut.

03.05.2022. La Diputació de Tarragona ha aprovat una aportació de 40.000 euros al Parc Natural dels Ports, al 2021.

El suport anual de la Diputació de Tarragona permet dur a terme diferents actuacions als espais naturals del seu àmbit. El 2021, la inversió al Parc Natural dels Ports ha estat de 40.000 euros.

30.05.2022. El Parc Natural dels Ports publica el butlletí *Cingles* número 10

En aquest darrer número hi podreu llegir articles sobre l'*Atropa baetica*, l'alliberament experimental de tortuga mediterrània, la silvicultura de precisió, l'anàlisi hidrològic del riu Algars i la diagnosi de productors i productores locals. També recull una entrevista a Joan Lleixà, la descripció del nou itinerari senyalitzat del Negrell i les notícies destacades de 2021.

23.06.2022. El Parc Natural dels Ports enllesteix l'agenda d'activitats familiars fins al desembre.

El Parc Natural dels Ports té una llarga experiència en l'impuls de l'educació ambiental, tant en l'àmbit escolar com en el no lectiu, familiar i de lleure. El curs 2021/22 ha arribat a més de 7.800 alumnes dels centres educatius de les quatre comarques ebreques. Ara presenta la programació d'activitats familiars i de lleure des de juliol a desembre.

08.07.2022. El Parc Natural dels Ports organitza una campanya d'informació i sensibilització en tres zones de bany de la Terra Alta.

A iniciativa del Consell Comarcal de la Terra Alta i la col·laboració dels ajuntaments implicats, s'ha consensuat la regularització de l'accés motoritzat a diferents zones de bany ubicades en espais naturals protegits. El Parc hi col·labora amb una campanya d'informació i sensibilització que vol fomentar la qualitat de la visita i garantir la conservació d'indrets d'alt valor ecològic i paisatgístic molt freqüentats.

31.08.2022. La Diputació de Tarragona ha aprovat una aportació de 50.000 euros al Parc Natural dels Ports, al 2022.

La Diputació de Tarragona dona suport als espais naturals protegits del seu àmbit territorial. Cada any aprova una aportació econòmica per dur-hi a terme diferents actuacions de conservació i millora. El 2022, la inversió de la Diputació al Parc Natural dels Ports ascendeix a 50.000 euros.

08.09.2022. Iniciem la renovació del Programa d'Educació Ambiental del Parc Natural dels Ports.

Per a la renovació íntegra del Programa d'Educació Ambiental, el Parc Natural dels Ports demanarà la participació i implicació d'agents relacionats amb l'educació ambiental. El PEA és l'eina que planifica i ordena l'oferta pedagògica orientada a ampliar la conscienciació i implicació de la societat en relació amb el patrimoni natural i la biodiversitat d'aquest espai natural.

14.09.2022. L'IEPAAC impartirà un mòdul professional per ser guia dels parcs naturals del Delta de l'Ebre i dels Ports.

El nou mòdul específic té una durada de 99 h. És una formació reglada inclosa al CFGS d'Educació i Control Ambiental. S'impartirà a la Ràpita aquest mateix curs 2022-2023. La matrícula ja és oberta.

05.10.2022. El Parc Natural dels Ports habilita serveis d'informació in situ durant la temporada de bolets.

Alguns caps de setmana i festius d'aquesta tardor, personal informador del Parc s'ubicarà en els principals accessos a Cova Avellanes, Refalgarí, la Fou i la Vall per informar i sensibilitzar sobre bones pràctiques en la recol·lecció de bolets i pautes de conducta respectuoses amb el medi natural i la propietat de les finques.

Nota de premsa. 26.10.2022. El Parc Natural dels Ports obté la Carta Europea de Turisme Sostenible i el Parc Natural del Delta de l'Ebre ha superat la tercera renovació.

La CETS, que atorga la Federació EUROPARC, és una eina que afavoreix una gestió turística dels espais naturals més sostenible i amb la col·laboració de tots els agents implicats. EUROPARC també ha renovat per tercer cop l'acreditació de la CETS del Parc Natural del Delta de l'Ebre.

Nota de premsa. 27.10.2022. El Parc Natural dels Ports impulsa la dinamització del teixit agroalimentari i artesà local.

Aquest dijous s'ha realitzat una jornada a Prat de Comte per avançar en el suport, promoció i dinamització de la producció agrària, agroalimentària i artesana en els municipis de l'àmbit del Parc. El foment dels productes locals i de l'artesania és un compromís del Parc inclòs al Pla d'acció 2022-2026 de la Carta Europea de Turisme Sostenible.

02.12.2022. El president de la Junta Rectora del Parc recull la certificació CETS al Parlament Europeu.

La cerimònia de lliurament dels premis CETS i Star Awards 2022 s'ha celebrat avui divendres a Brussel·les. EUROPARC ha reconegut el treball de creació de destinacions de turisme sostenible. El Parc Natural dels Ports va preparar i presentar el Dossier de candidatura al 2021 i, un cop rebuda aquesta certificació, s'està valorant l'inici de la Fase II d'acreditació d'empreses.

Memòria del Parc Natural **dels Ports** 2022

Generalitat
de Catalunya

Parc Natural
dels Ports